

Наукові перспективи
Видавнича група

Bulletin of Science and Education

**ВІСНИК НАУКИ ТА
ОСВІТИ**
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

№ 1(43) 2026

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2026. № 1(43) 2026. С. 3559

Рекомендовано до видавництва Всеукраїнською Асамблеєю докторів наук з державного управління (Рішення від 02.02.2026, № 1/2-26)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія)

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання та Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходиться застосування тематика наукового журналу

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна)

Редакційна колегія:

- ✦ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✦ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✦ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✦ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✦ Волошенко Марина Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи, Національний університет "Одеська політехніка" (Одеса, Україна)
- ✦ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✦ Головня Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Гончарук Віталій Володимирович – к.пед.н., старший викладач кафедри хімії та екології «Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», (м. Умань, Україна)
- ✦ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✦ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✦ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформатії, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)

- Карімов І.К., Карімов Г.І., Нужна С.А.** 2026
ДЕЯКІ АСПЕКТИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»
- Катречко А.С.** 2039
ПРОБЛЕМИ САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ
- Коваленко І.Г.** 2052
ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-СЛУХОВИХ НАВИЧОК МАГІСТРІВ З ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ТА КИТАЙСЬКОГО СПІВАЦЬКОГО МИСТЕЦТВА
- Койчева Т.І., Чорний О.С.** 2064
ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ У ВИМІРАХ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ
- Колбіна Л.А.** 2076
АДАПТАЦІЯ ТА МОДИФІКАЦІЯ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ДЛЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
- Корабльов В.В., Корабльов В.А.** 2087
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВЧИТЕЛІВ STEM-ДИСЦИПЛІН ДО ВПРОВАДЖЕННЯ РОБОТОТЕХНІЧНОГО ПРОЄКТУВАННЯ
- Костишин Е.І.** 2105
ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА СОЦІАЛЬНУ СТІЙКІСТЬ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ
- Костів Л.Я., Буряник О.О., Матвіїв В.П.** 2116
ЛАНДШАФТНО-ПІЗНАВАЛЬНА СТЕЖКА "НА ХРЕБЕТ КУКУЛ"

УДК 364.04:341.123:316.4(477)

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1\(43\)-2105-2115](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1(43)-2105-2115)

Костишин Емілія Іванівна кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів, <https://orcid.org/0000-0002-3890-6831>

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА СОЦІАЛЬНУ СТІЙКІСТЬ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Анотація. У статті досліджується вплив міжнародних організацій на формування соціальної стійкості вразливих груп населення в Україні в умовах повномасштабної війни. Автор обґрунтовує, що вразливі групи – це категорії громадян, життєстійкість яких суттєво знижується через поєднання соціальних, економічних, демографічних, психологічних та безпекових чинників, що підвищує ризик соціальної дезадаптації та обмежує доступ до базових ресурсів і соціальних послуг. У контексті воєнного конфлікту до таких груп належать внутрішньо переміщені особи, ветерани війни, діти, люди з інвалідністю, жінки, малозабезпечені сім'ї та інші категорії населення.

Проведено аналіз трансформації функцій міжнародних організацій на різних фазах війни: від екстреного гуманітарного реагування (надання продуктів, медикаментів, житла) до стабілізаційної та відновної діяльності (розвиток соціальних послуг, підтримка економічної самостійності, психологічна допомога). Встановлено, що діяльність міжнародних організацій не лише задовольняє нагальні потреби населення, а й сприяє довгостроковій соціальній стійкості, інтеграції в громаду, економічній самодостатності та розвитку інституційної спроможності держави.

Висвітлено основні напрями діяльності міжнародних організацій, зокрема: координацію соціальних програм, надання фінансової та технічної допомоги, адвокацію соціальних прав, моніторинг прав людини, розвиток соціальних послуг та підтримку професійної інтеграції ветеранів і внутрішньо переміщених осіб.

Окремо аналізуються проблеми ефективності програм, включно з нерівномірним територіальним розподілом допомоги, бюрократичними бар'єрами та обмеженою довгостроковою підтримкою економічних ініціатив.

Наукова новизна полягає у систематизації трансформації функцій міжнародних організацій у воєнний період, уточненні поняття довгострокової соціальної стійкості вразливих груп та обґрунтуванні ролі міжнародних організацій як системних партнерів держави у сфері соціального захисту. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання результатів для підвищення ефективності програм соціальної підтримки, планування державної політики та вдосконалення механізмів співпраці з міжнародними організаціями.

Ключові слова: вразливі групи населення, соціальна стійкість, міжнародні організації, соціальний захист, гуманітарна допомога, психологічна підтримка, внутрішньо переміщені особи, ветерани війни.

Kostyshyn Emilia Ivanivna PhD in History, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Social Work, Management, and Social Sciences, Lviv State University of Life Safety, Lviv, <https://orcid.org/0000-0002-3890-6831>

THE ROLE OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN ENHANCING THE SOCIAL RESILIENCE OF VULNERABLE POPULATIONS IN THE CONTEXT OF THE WAR IN UKRAINE

Abstract . The article examines the impact of international organizations on the formation of social resilience among vulnerable groups in Ukraine during the full-scale war. The author argues that vulnerable groups are categories of citizens whose resilience significantly decreases due to a combination of social, economic, demographic, psychological, and security factors, which increases the risk of social maladaptation and limits access to basic resources and social services. In the context of the armed conflict, such groups include internally displaced persons, war veterans, children, people with disabilities, women, low-income families, and other populations.

The study analyzes the transformation of the functions of international organizations at different stages of the war: from emergency humanitarian response (provision of food, medicine, housing) to stabilization and recovery activities (development of social services, support for economic self-sufficiency, psychosocial assistance). It is established that the activities of international organizations not only meet urgent population needs but also contribute to long-term social resilience, community integration, economic independence, and the development of state institutional capacity.

The main areas of international organizations' activity are highlighted, including coordination of social programs, provision of financial and technical

assistance, advocacy for social rights, human rights monitoring, development of social services, and support for professional integration of veterans and internally displaced persons. The study also addresses challenges in program effectiveness, including uneven territorial distribution of aid, bureaucratic barriers, and limited long-term support for economic initiatives.

The scientific novelty of the study lies in systematizing the transformation of international organizations' functions during the war, clarifying the concept of long-term social resilience of vulnerable groups, and substantiating the role of international organizations as systemic partners of the state in the field of social protection. The practical significance is the possibility of using the results to enhance the effectiveness of social support programs, plan state policy, and improve cooperation mechanisms with international organizations.

Keywords: vulnerable groups, social resilience, international organizations, social protection, humanitarian aid, psychosocial assistance, internally displaced persons, war veterans.

Постановка проблеми. Повномасштабна війна в Україні спричинила глибоку гуманітарну та соціальну кризу, що супроводжується зростанням масштабів соціальної вразливості населення, руйнуванням соціальної інфраструктури, масовим внутрішнім переміщенням, погіршенням доступу до базових соціальних послуг та зростанням ризиків соціальної ексклюзії та потрапляння окремих категорій громадян у складні життєві обставини. Так у Плані гуманітарних потреб і реагування на 2025 рік зазначалося, що «12,7 мільйона людей в Україні потребуватимуть нагальної гуманітарної допомоги та соціально-правового захисту» [6]. Суттєву роль у реагуванні на виклики воєнного часу відіграють міжнародні організації, які стали важливими суб'єктами глобальної системи соціального захисту та ключовими партнерами держави у наданні гуманітарної, фінансової, технічної й інституційної підтримки.

Розв'язання зазначеної проблеми має важливе наукове та практичне значення. У науковому вимірі воно сприяє поглибленню міждисциплінарних досліджень у сфері соціальної роботи, соціальної політики та гуманітарних студій. У практичному вимірі результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення державної політики у сфері соціального захисту, підвищення ефективності взаємодії органів влади з міжнародними організаціями, а також для оптимізації програм підтримки вразливих груп населення в умовах війни та післявоєнного відновлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному науковому дискурсі окремі аспекти досліджуваної теми у своїх наукових розвідках розглядали: Бутковська В., Єфремов А., Некрасова Л., Карнаушенко А.

(вплив грантових програм підтримки вразливих груп населення); Болотіна Н., Бориченко К., Мачульська Е., Потопахіна О., Ярошенко І. (національні та міжнародно-правові аспекти проблем соціального забезпечення), Бобось М. (міжнародна допомога як інструмент підтримки соціальної стійкості вразливих груп населення), Денисюк С., Фокін Я. (перспективи співпраці України з міжнародними організаціями), Бабіна В., Латишева В., Мамонтова Е., Кормич А., Щербюк Н. (співпраця України з міжнародними організаціями), Назаров М. С. (соціальна стійкість як ресурс). Попри значні наукові досягнення у науковому дискурсі недостатньо систематизованими залишаються питання комплексного аналізу внеску міжнародних організацій у забезпечення соціальної стійкості вразливих груп населення в умовах війни. Зокрема, потребують подальшого дослідження функціональні напрями діяльності міжнародних організацій на різних етапах війни, механізми поєднання гуманітарної допомоги з інструментами розвитку, а також ефективність програм, спрямованих на зменшення залежності населення від зовнішньої підтримки.

Метою статті є комплексний аналіз діяльності міжнародних організацій у сфері соціального захисту вразливих груп населення в Україні в умовах повномасштабної війни, а також визначення трансформації їхніх функцій залежно від фаз збройного конфлікту та їхнього внеску у формування довгострокової соціальної стійкості постраждалих категорій населення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Міжнародні організації у період повномасштабної війни в Україні підтвердили визначальну роль у реагуванні на гуманітарну кризу та наданні підтримки населенню, яке зазнало негативного впливу війни.

Поняття «вразливі групи населення» має міждисциплінарний характер і активно використовується в дослідженнях фахівців із соціальної роботи, соціологів, демографів, психологів, економістів, екологів і медиків, відповідно до специфіки кожної галузі.

Термін «вразливі групи» (*vulnerable groups*) використовується для позначення категорій населення, які з різних причин стикаються з підвищеним ризиком соціального відторгнення, дискримінації, економічної нестабільності або обмеженого доступу до базових ресурсів і послуг. Зазвичай вживається щодо дітей, жінок (особливо вразливих категорій), осіб з інвалідністю, трудових мігрантів, біженців, національних меншин, корінних народів та людей похилого віку. Варто зазначити, що ці групи є внутрішньо неоднорідними, оскільки умови їхнього життя залежать від низки політичних, економічних, правових, релігійних та інших чинників, що ускладнює їхню чітку класифікацію. **Вразливі групи – це категорії**

населення, які мають **вищий ризик** потрапляння у СЖО через **соціальні, фізичні, психологічні чи економічні особливості**. Вразливі групи можуть **не перебувати постійно** в складних обставинах, але мають до цього **схильність через об'єктивні чинники**.

У міжнародній практиці, зокрема в гуманітарних або правозахисних контекстах, використовують термін «**чутливі групи**» (**sensitive/vulnerable**), до яких відносять **осіб, які можуть зазнати дискримінації або посиленого негативного впливу**, і потребують **особливої уваги у політиках, заходах, допомозі** (етнічні меншини; ЛГБТК+; біженців; ВІЛ-позитивні; жінки у збройних конфліктах; люди з ментальними розладами).

У правових і політичних текстах вживається **чітке прикладне значення** – групи населення, які потребують підвищеного соціального захисту.

До основних ознак, за якими визначаються вразливі (чутливі) групи, відносять: **економічну нестабільність** (низький рівень доходів, безробіття); **соціальну ізоляцію** (відсутність соціальних зв'язків, дискримінація); **стан здоров'я** (інвалідність, хронічні захворювання, психічні розлади); **демографічні чинники** (вік, стать, національність, міграційний статус); **переживання кризових ситуацій** (війна, насильство, вимушене переміщення).

Таким чином, вразливі групи населення – це соціальні категорії громадян, які через поєднання соціальних, економічних, демографічних, психологічних та безпекових чинників зазнають підвищеного ризику соціальної дезадаптації, обмеженого доступу до базових ресурсів і соціальних послуг та потребують цілеспрямованої підтримки з боку держави й міжнародних організацій. У контексті повномасштабної війни в Україні до таких груп належать внутрішньо переміщені особи, ветерани війни, діти, люди з інвалідністю, жінки, малозабезпечені сім'ї та інші категорії населення, життєстійкість яких істотно знижується в умовах війни.

Аналіз міжнародного та вітчизняного досвіду демонструє визначальну роль міжнародних організацій у формуванні довгострокової соціальної стійкості вразливих груп населення. Під довгостроковою стійкістю вразливих груп населення ми розглядаємо здатність соціально вразливих груп – внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю, малозабезпечених сімей, самотніх батьків, ветеранів та інших – адаптуватися до кризових умов, відновлюватися після соціальних і економічних потрясінь та забезпечувати прийнятний рівень життя без постійної зовнішньої підтримки.

Цей термін охоплює економічну самодостатність, доступ до якісних соціальних послуг, соціальну інтеграцію та активну участь у житті громади.

Такий підхід широко використовується в гуманітарній та розвитку практиці ООН, ПРООН/UNDP, МОМ/ІОМ, GIZ тощо.

Міжнародні організації є важливими суб'єктами глобальної системи соціального захисту, що здійснюють координацію, підтримку та моніторинг соціальних ініціатив, спрямованих на захист прав людини, забезпечення базових потреб, протидію соціальній нерівності й підтримку вразливих груп населення.

Ми поділяємо думку Щербюк Н.Ю., що «міжнародні організації є інституційним постійно діючим механізмом у вирішення питань міждержавного рівня. Вони покликані сприяти зміцненню, розширенню і поглибленню міжнародної співпраці, зокрема і у сфері соціального забезпечення» [5, с. 202].

В умовах війни в Україні, міжнародні організації у сфері соціального захисту вразливих (чуттєвих) груп задекларували низку функцій: нормативно-правова діяльність, фінансова та технічна допомога, моніторинг та аналітика, гуманітарна діяльність, підвищення потенціалу людських ресурсів, адвокація та просування прав людини тощо.

Як показав аналіз, характер, зміст і специфіка діяльності міжнародних організацій в Україні в умовах війни **залежить від фази війни, зміни потреб населення та інституційної спроможності держави**. Чітко простежується перехід від екстреного гуманітарного реагування до ролі стратегічних партнерів у процесах стабілізації та відновлення.

На **початковому етапі повномасштабного вторгнення (2022 р.)**, міжнародні організації були зосереджені на наданні екстреної гуманітарної допомоги з метою забезпечення базових соціальних потреб та захисту життя населення. Гуманітарні агенції працювали над забезпеченням населення продуктами харчування, медикаментів, предметів життєзабезпечення та організацією базових послуг для внутрішньо переміщених осіб і цивільного населення, яке постраждало внаслідок бойових дій [1].

У міру переходу конфлікту у **затяжну фазу (2023-2024) рр.**, акцент діяльності міжнародних організацій переміщується до заходів стабілізаційного характеру. Крім безпосереднього надання гуманітарної допомоги, зростає важливість у **підтримці систем соціального захисту, введенні механізмів кейс-менеджменту для вразливих груп, психологічній реабілітації та інтеграції внутрішньо переміщених осіб**. Такі зміни корелюють із розумінням гуманітарних криз як явищ, що виходять за межі лише короткострокової допомоги і вимагають довготривалого планування та координації з національними інституціями.

На **поточному етапі (2025-2026 рр.)**, який можна охарактеризувати як перехід до стабілізації та відновлення, міжнародні організації дедалі більше

виконують функції **системного партнера для реформування національних соціальних систем**. Це включає підтримку реформ у сфері соціальних послуг, відновлення соціальної та економічної інфраструктури, а також програми професійної інтеграції ветеранів війни, осіб з інвалідністю та інших вразливих груп. Важливою частиною сучасної діяльності є також **моніторинг прав людини**, підтримка правових механізмів та документування порушень міжнародного гуманітарного права, зокрема через механізми ООН, що займаються розслідуванням таких порушень.

Таким чином, **функції міжнародних організацій у період війни в Україні трансформуються відповідно до зміни суспільних потреб** – від реагування на надзвичайні ситуації до участі у процесах стабілізації, відновлення та довгострокового соціального розвитку. Така еволюція ролі підтверджує їх важливість не лише як постачальників гуманітарної допомоги, але й як **активних учасників формування соціальної політики та підтримки інституційної спроможності держави в умовах війни**.

Важливим важелем у формуванні соціальної стійкості вразливих груп населення була і є фінансова підтримка, яка реалізується через програми грошової допомоги, субсидій, розвитку соціальних послуг і підтримки малого підприємництва. Такі заходи сприяють зміцненню економічної стійкості домогосподарств і поступовому зменшенню залежності від гуманітарної допомоги. За оцінками міжнародних аналітичних центрів, загальна міжнародна допомога Україні від 2022 року перевищила 400 млрд доларів США. Із цієї суми суттєва частка була спрямована на соціальні потреби населення, зокрема на гуманітарну допомогу та підтримку вразливих груп. Наприклад, Агентство ООН у справах біженців (UNHCR) у 2022–2024 роках виділило понад 1,2 млрд доларів на забезпечення житлом, правову допомогу та грошові виплати для ВПО [7]. Всесвітня продовольча програма (WFP) реалізувала масштабні програми з надання грошової допомоги та харчових наборів у найбільш постраждалих регіонах [10]. Таким чином, міжнародні організації виконують комплексну функцію – від оперативного реагування на кризові виклики до стратегічної підтримки процесів відновлення. Їхня діяльність не лише мінімізує негативні наслідки війни для цивільного населення, а й формує передумови для довгострокової стабілізації та розвитку українського суспільства.

Важливе значення у зниженні залежності від гуманітарної допомоги мають програми, орієнтовані на розвиток соціальної інтеграції, зайнятості та професійного навчання. Зокрема, Міжнародна організація з міграції (ІОМ) реалізує програми підтримки самозайнятості та надання мікрогрантів для започаткування або розвитку малого бізнесу, що дало змогу тисячам внутрішньо переміщених осіб адаптуватися в нових громадах. Програми

UNDP та GIZ, своєю чергою, спрямовані на розвиток соціальних сервісів на рівні громад та підвищення професійної компетентності працівників соціальної сфери. Основними компонентами цих програм є навчання з підприємництва та фінансової грамотності, надання стартового капіталу у формі мікрогрантів, а також менторська підтримка на етапах запуску та розвитку бізнесу. У межах тренінгів учасники отримують знання з управління бізнесом, маркетингу, податкового законодавства та ведення фінансової звітності. У межах проєктів ІОМ у Вінницькій, Львівській та інших областях понад 3 000 осіб змогли започаткувати або розширити власну справу – від сімейних фермерських господарств до підприємств у сфері послуг і ремісничого виробництва. Програми UNDP значною мірою орієнтовані на розвиток соціального підприємництва, зокрема серед жінок-ВПО, що сприяє їхній економічній незалежності та соціальній інтеграції [8]. USAID підтримує розвиток малого бізнесу, особливо у східних регіонах України, через грантові програми та пільгове кредитування, що позитивно впливає на зниження безробіття та підвищення соціальної активності переселенців [9].

Окрім економічних ініціатив, міжнародні організації підтримують розвиток доступних соціальних послуг. Так, у Дніпропетровській області впроваджено проєкти мобільних соціальних офісів, які забезпечують доступ до адміністративних та соціальних послуг у віддалених сільських громадах. У межах проєкту «Реформа управління на сході України II», що реалізується за підтримки уряду Німеччини через GIZ, мобільні офіси у вигляді портативних кейсів дозволяють надавати послуги безпосередньо за місцем проживання громадян, зокрема осіб з обмеженою мобільністю [2].

Важливу роль у формуванні соціальної стійкості відіграють також програми психосоціальної підтримки та розвитку життєвих навичок. UNICEF впроваджує дитячі простори, програми психосоціальної допомоги та ініціативи з розвитку навичок для дітей і підлітків. Зокрема, платформа «Спільно до навчання», створена у партнерстві з ГО «Освіторія» та Міністерством освіти і науки України, спрямована на підтримку дітей, батьків і педагогів в умовах кризових викликів [4].

Особливої уваги заслуговує висвітлення діяльності міжнародних організацій щодо підтримки ветеранів війни. Програма «Помічник ветерана», що реалізується Міністерством у справах ветеранів України за активної підтримки UNICEF, спрямована на сприяння реінтеграції ветеранів у цивільне життя через індивідуальний супровід, психологічну підтримку, освіту та допомогу у працевлаштуванні. UNICEF забезпечує методичну та організаційну підтримку, бере участь у підготовці фахівців, розробляє програми психологічної допомоги та здійснює інформаційні кампанії [3].

Ключову роль у фінансовій підтримці України відігравали Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку та Європейський Союз. Фінансування надавалося у формах бюджетної підтримки, пільгових кредитів, гарантій та грантів і спрямовувалося на вдосконалення системи управління публічними фінансами, розвиток середньострокового бюджетного планування, підтримку місцевого самоврядування та стимулювання приватного сектора економіки.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що повномасштабна війна в Україні суттєво загострила проблеми соціальної вразливості населення та зумовила зростання потреб у комплексному соціальному захисті, особливо серед внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю, ветеранів війни, малозабезпечених сімей, жінок і дітей. У цих умовах міжнародні організації відіграють ключову роль у реагуванні на гуманітарні виклики та підтримці вразливих (чутливих) груп населення. Доведено, що діяльність міжнародних організацій у сфері соціального захисту в Україні має динамічний характер і трансформується залежно від фази збройного конфлікту, зміни потреб населення та інституційної спроможності держави. Встановлено, що формування такої стійкості забезпечується поєднанням гуманітарної допомоги з інструментами розвитку, зокрема програмами зайнятості, підтримки самозайнятості, розвитку соціального підприємництва, доступу до якісних соціальних послуг тощо.

Обґрунтовано, що міжнародні організації виконують не лише донорські та операційні функції, а й здійснюють вагомий вплив на формування соціальної політики, розвиток інституційної спроможності органів влади, удосконалення механізмів міжсекторальної взаємодії та впровадження міжнародних стандартів у сфері соціального захисту й прав людини. Їхня діяльність сприяє зменшенню залежності вразливих груп населення від гуманітарної допомоги та створює передумови для сталого соціального розвитку в умовах війни та післявоєнного відновлення.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з поглибленим аналізом ефективності окремих міжнародних програм соціальної підтримки, оцінюванням їхнього впливу на рівень соціальної інтеграції та економічної самодостатності вразливих груп населення, а також із дослідженням механізмів сталого партнерства між державою, міжнародними організаціями та громадянським суспільством у післявоєнний період.

Література:

1. Васьковець Ольга. Діяльність міжнародних організацій стосовно надання гуманітарної допомоги Україні в 2022 р. Травневі студії: історія, міжнародні відносини: Збірка матеріалів V Міжнародної наукової конференції студентів і молодих вчених

- «Травневі студії 2023: історія та міжнародні відносини в інформаційному протистоянні». Вип. 8./за ред. Ю. Т. Темірова. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 444 с. С. 31-34.
2. На Дніпропетровщині працюють уже 20 мобільних ЦНАПів. URL: https://decentralization.gov.ua/news/10278?page=576&utm_source=chatgpt.com
 3. Рівний з рівним: 1 грудня розпочинається прийом заяв від кандидатів у помічники ветеранів на 2024 рік. URL: https://mva.gov.ua/news/rivnij-z-rivnim-1-grudnya-rozpochinayetsya-prijom-zayav-vid-kandidativ-u-pomichniki-veteraniv-na-2024-rik?utm_source=chatgpt.com
 4. Спільно до навчання. Освітня платформа. URL: https://osvitanow.org/?utm_source=chatgpt.com
 5. Щербюк Н.Ю. Міжнародна співпраця у сфері соціального забезпечення в умовах агресії росії проти України. Юридичний науковий електронний журнал. № 7/2023. С. 201-205. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-7/45>.
 6. Ukraine Humanitarian Needs and Response Plan 2025 (April 2025) [EN/UK]. URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-humanitarian-needs-and-response-plan-2025-april-2025-enuk>
 7. UNHCR Ukraine. Financial Reports & Operational Updates. 2024. URL: <https://www.unhcr.org/ua>
 8. United Nations Development Programme (UNDP). Supporting Ukraine's Social Infrastructure . 2023. URL: <https://www.undp.org/ukraine>
 9. USAID Ukraine. Economic Recovery and Resilience Initiatives. 2024. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine> <https://era-ukraine.org.ua/en/>
 10. World Food Programme (WFP). Ukraine Country Brief. 2023. URL: <https://www.wfp.org/countries/ukraine>

References:

1. Vaskovets, O. (2023). Diialnist mizhnarodnykh orhanizatsii stosovno nadannia humanitarnoi dopomohy Ukraini v 2022 r. [Activities of international organizations regarding humanitarian aid to Ukraine in 2022]. *Travnevi studii: istoriia, mizhnarodni vidnosyny: zbirnyk materialiv V Mizhnarodnoi naukovi konferentsii studentiv i molodykh vchenykh "Travnevi studii 2023: istoriia ta mizhnarodni vidnosyny v informatsiinomu protystoianni"*, Issue 8, pp. 31–34. Vinnytsia: Vasyl' Stus Donetsk National University. [in Ukrainian].
2. Na Dnipropetrovshchyni pratsiuiut uzhe 20 mobilnykh TsNAPiv. (n.d.). [Twenty mobile administrative service centers are already operating in Dnipropetrovsk region]. Retrieved from <https://decentralization.gov.ua/news/10278> [in Ukrainian].
3. Rivnyi z rivnym: 1 hrudnia rozpochynaietsia priiom zaiav vid kandydativ u pomichnyky veteraniv na 2024 rik. (n.d.). [Peer-to-peer: on December 1 the application process for veteran assistants for 2024 begins]. Retrieved from <https://mva.gov.ua/news/rivnij-z-rivnim-1-grudnya-rozpochinayetsya-prijom-zayav-vid-kandidativ-u-pomichniki-veteraniv-na-2024-rik> [in Ukrainian].
4. Spilno do navchannia. Osvitnia platforma. (n.d.). [Together to learning. Educational platform]. Retrieved from <https://osvitanow.org/> [in Ukrainian].
5. Shcherbiuk, N. Yu. (2023). Mizhnarodna spivpratsia u sferi sotsialnoho zabezpechennia v umovakh ahresii rosii proty Ukrainy [International cooperation in the field of social security under the conditions of Russia's aggression against Ukraine]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 7, 201–205. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-7/45> [in Ukrainian].

6. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. (2025). Ukraine humanitarian needs and response plan 2025 (April 2025). Retrieved from <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-humanitarian-needs-and-response-plan-2025-april-2025-enuk> [in English/Ukrainian].
7. UNHCR Ukraine. (2024). Financial reports and operational updates. Retrieved from <https://www.unhcr.org/ua> [in English].
8. United Nations Development Programme. (2023). Supporting Ukraine's social infrastructure. Retrieved from <https://www.undp.org/ukraine> [in English].
9. USAID Ukraine. (2024). Economic recovery and resilience initiatives. Retrieved from <https://www.usaid.gov/ukraine> ; <https://era-ukraine.org.ua/en/> [in English].
10. World Food Programme. (2023). Ukraine country brief. Retrieved from <https://www.wfp.org/countries/ukraine> [in English].